

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ПОЛІТОЛОГІЯ

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 052 Політологія
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

Валентина АРАНЧІЙ

(протокол № 30 від «24» 02 2024 р.)

Освітня програма вводиться в дію з
«24» 02 2024 р.

Ректор 493014 Олександр ГАЛИЧ

(наказ № 30 від «24» 02 2024 р.)

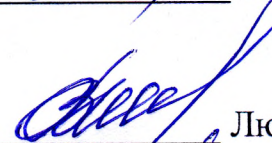
Полтава 2024 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

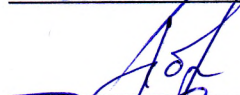
Проректор з науково-педагогічної
роботи

 Олена КОСТЕНКО

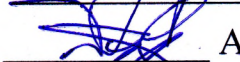
Керівник навчально-наукового
центру забезпечення освітньої
діяльності та якості освіти

 Людмила ШУЛЬГА

Керівник відділу моніторингу та
забезпечення якості освіти

 Інна ЛАВРІНЕНКО

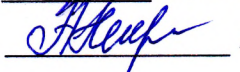
Начальник навчального відділу

 Андрій ДОРОШЕНКО

Декан факультету

 Олександр БЕЗКРОВНИЙ

Гарант програми

 Анастасія НЕКРЯЧ

ВНЕСЕНО

Кафедрою гуманітарних і соціальних дисциплін

Протокол №13 від «05» лютого 2024 р.

Завідувач кафедри

 Наталія СИЗОНЕНКО

СХВАЛЕНО

Радою з якості вищої освіти спеціальності «Політологія»

Протокол №5 від «08» лютого 2024 р.

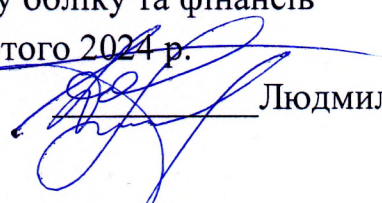
Голова ради з якості вищої освіти спеціальності Світлана МАКАРЕЦЬ

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету обліку та фінансів

Протокол №6 від «19» лютого 2024 р.

Голова вченої ради

 Людмила ДОРОГАНЬ-ПИСАРЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою з розроблення освітньої програми у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові члена робочої групи з розроблення освітньої програми	Науковий ступінь, вчене звання (для НПП /НП), назва освітньої програми, рівень вищої освіти (для здобувачів вищої освіти)	Посада, назва закладу вищої освіти / установи/ організації, місце її розташування
Некряч Анастасія Іванівна, <i>гарант</i>	доктор політичних наук, професор	професор кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін, Полтавський державний аграрний університет
Приходько Сергій Миколайович	кандидат політичних наук, доцент	доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін, Полтавський державний аграрний університет
Макарець Світлана Володимирівна	кандидат історичних наук, доцент	доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін, Полтавський державний аграрний університет
Помаз Юлія Володимирівна	кандидат історичних наук, доцент	доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін, Полтавський державний аграрний університет
Ходієнко Павло Олександрович	освітня програма «Політологія, другий (магістерський) рівень вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Микійчук Володимир Пилипович		виконавчий директор Асоціації «Полтавська обласна асоціація органів місцевого самоврядування», м. Полтава

Рецензії зовнішніх стейкхолдерів:

Прізвище, ім'я, по батькові рецензента	Посада, назва установи / організації, місце її розташування
Кочубей Лариса Олександрівна	професор кафедри зв'язків з громадськістю і журналістики, Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ
Пикало Олександр Михайлович	редактор стрічки новин, політичний оглядач інтернет-видання «Mind», м. Полтава
Семенченко Федір Григорович	професор кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

1. Профіль освітньо-професійної програми «Політологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти, факультету, кафедри, відповідальної за реалізацію освітньої програми	Полтавський державний аграрний університет, факультет обліку та фінансів, кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Офіційна назва освітньої програми	Політологія
Освітня кваліфікація	Магістр політології
Професійна кваліфікація	Не передбачено
Кваліфікація у дипломі	Ступінь вищої освіти – магістр Спеціальність – 052 Політологія Освітня програма – Політологія
Форми навчання	Інституційна (очна (денна))
Мова викладання	Державна
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, EQF-LLL – 7 рівень, QF-EHEA – другий цикл
Тип диплома та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяці
Передумови	Наявність ступеня бакалавра, спеціаліста або магістра
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, Сертифікат про акредитацію освітньої програми №3773, від 19.12.2022 р. Термін дії до 01.07.2028 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://www.pdau.edu.ua/content/zmist-pidgotovky-zvo-za-osvitnim-stupenem-magistr-zi-specialnosti-politologiya
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Професійна підготовка фахівців з політології за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками, необхідними для ефективного здійснення політичної діяльності в органах державної влади, місцевого самоврядування, осередках політичних партій, громадських організаціях, засобах масової комунікації, застосовують інновації в дослідницькій та викладацькій діяльності в наукових установах та закладах вищої освіти.	

3 - Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність – 052 Політологія, освітня програма – Політологія <i>Об'єкт вивчення:</i> політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), влада та урядування, політичні інститути та процеси, політичні трансформації, публічна політика, світова політика та політика окремих країн та регіонів. <i>Цілі навчання:</i> набуття здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у політичній сфері та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> нормативна та емпірична політична теорія, політична методологія, порівняльна та прикладна політологія, глобальні та регіональні студії, спеціальні політологічні дисципліни. <i>Методи, методики та технології:</i> кількісні та якісні методи досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери. <i>Інструменти й обладнання:</i> сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.
Орієнтація освітньо- професійної програми	Освітньо-професійна академічна з практико-орієнтованим навчанням. Освітньо-професійна програма базується на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень із політичної науки.
Основний фокус освітньо- професійної програми	Загальна освіта в галузі політології. Ключові слова: політологія, політичне моделювання і прогнозування, політичні технології, регіональна політика, місцеве самоврядування, геополітика, кратологія, європейська інтеграція.
Особливості освітньо- професійної програми	Освітньо-професійна програма забезпечує набуття фундаментальних знань з теорії політики, формування вмінь і практичних навичок, які уможливають адаптацію теоретичних знань до регіонального контексту. Особлива увага приділяється вивченню регіонального управління і співробітництва, діяльності органів місцевого самоврядування; формуванню навичок аналізу, моделювання й прогнозування політичних процесів у регіонах у контексті світового розвитку. Виробничі та переддипломна практики здобувачів вищої освіти відбуваються в органах державної влади та місцевого самоврядування, осередках політичних партій, громадських організаціях, засобах масової інформації, закладах вищої освіти. Програми практик передбачають участь магістрантів у розробці проєктів програм регіонального розвитку, у виборчих кампаніях, дослідженні громадської думки, здійсненні фахової педагогічної та/або науково-педагогічної діяльності.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники (магістри) спеціальності Політологія мають можливість виконувати професійну діяльність і обіймати посади: – в органах державної влади та місцевого самоврядування (структурні підрозділи, пов'язані з інформаційною діяльністю, аналізом політики, розробкою, організаційним забезпеченням діяльності органів влади); – посадові особи політичних партій та громадських організацій (радник посадових осіб); – працівники відділів (з реклами, зв'язків з громадськістю); – прес-секретар, консультант (в апараті органів державної влади, виконкомів органів місцевого самоврядування); – помічник-консультант народного депутата України; – експерт, аналітик в PR службах та рекламних агенціях; – експерт, аналітик в агенціях, які займаються політичним консалтингом; – політичний оглядач в інформаційних агенціях та засобах масової інформації; – керівник, організатор, засновник політичних та соціальних вітчизняних та міжнародних проєктів; – викладач соціально-політичних дисциплін. Магістр політології може займати первинні посади відповідно до національного класифікатору України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 із змінами і доповненнями від 25 жовтня 2021 року № 810: 1141.1 Вища посадова особа (голова, генеральний секретар, секретар, президент, лідер, керівник та ін.) політичної партії 2310 Викладачі закладів вищої освіти 2310.2 Інші викладачі закладів вищої освіти 2419.2 Фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою 2419.3 Консультант (в апараті органів державної влади, місцевого самоврядування) 2419.3 Помічник-консультант народного депутата України (члена Національної ради) 2419.3 Радник (органи державної влади, місцевого самоврядування) 2419.3 Спеціаліст державної служби (місцевого самоврядування) 2443.2. Експерт із суспільно-політичних питань 2443.2. Консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях) 2443.2. Політичний оглядач 2443.2. Політолог
Подальше навчання. Академічні права	Можливість навчання за програми: 8 рівня НРК України, 8 рівня EQF-LLL, третього циклу QF-EHEA. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні та інтегральні технології навчання, технології саморозвиваючого, колективного способу навчання, навчання з

	використанням електронного ресурсу та на основі наукових досліджень. Викладання проводиться у формі: лекційних, семінарських, практичних занять, практичної підготовки, самостійного навчання тощо.
Оцінювання	Оцінювання якості освоєння освітньо-професійної програми включає поточний і підсумковий (семестровий) контроль знань та атестацію здобувачів вищої освіти. Поточний контроль – на семінарських, практичних заняттях (усне або письмове опитування, виконання практичних завдань, виконання завдань самостійної роботи, тестовий контроль, презентації, проекти тощо). Підсумковий (семестровий) контроль – екзамен або залік (диференційований залік). Атестація здобувачів вищої освіти – публічний захист кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у політичній сфері, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій.
Загальні компетентності (ЗК)	<i>Компетентності, визначені Стандартом вищої освіти спеціальності</i> ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв’язувати проблеми. ЗК08. Здатність спілкуватися іноземною мовою. <i>Компетентності, визначені Університетом</i> ЗК09. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
Фахові компетентності спеціальності (СК)	<i>Компетентності, визначені Стандартом вищої освіти спеціальності</i> СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. СК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти. СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів. СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.

	СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному рівні. Компетентності, визначені Університетом СК08. Здатність до виконання професійних обов'язків в органах державної влади, місцевого самоврядування, політичних партіях та громадських організаціях.
7 – Програмні результати навчання	
	Програмні результати навчання, визначені Стандартом вищої освіти спеціальності ПР01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту. ПР02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. ПР03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології. ПР04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень. ПР05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог. ПР06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів. ПР07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності. ПР08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів. Програмні результати навчання, визначені Університетом ПР09. Надавати експертні й аналітичні консультації органам влади, політичним партіям, громадським організаціям. ПР10. Знати принципи організації освітнього процесу у закладах

	вищої освіти, форми здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукове, методичне та нормативне забезпечення. ПР11. Володіти сучасними технологіями викладання суспільно-політичних дисциплін у закладах вищої освіти.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми	
Кадрове забезпечення	Розробники програми: 1 доктор політичних наук, професор, 1 кандидат політичних наук, доцент, 2 кандидати історичних наук, доценти (є штатними співробітниками Полтавського державного аграрного університету), за участю 1 роботодавця та 1 здобувача вищої освіти спеціальності 052 Політологія. Гарант освітньо-професійної програми: доктор політичних наук, професор. До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації: навчання за програмою підвищення кваліфікації, зокрема участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; стажування, зокрема за кордоном.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає Ліцензійним умовам щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: – навчальні приміщення; – комп'ютерні класи (лабораторії); – спортивний зал, спортивні майданчики; – бібліотека, читальний зал; – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – мультимедійне обладнання; – технічне обладнання для проведення безпосередніх «польових» досліджень на замовлення громадських організацій щодо оцінки суспільної думки; – матеріально-технічна база засобів масової інформації, органів влади та інших баз практик (на основі укладених договорів) щодо формування практичних навичок політичної та громадської діяльності; – приміщення для науково-педагогічних працівників; – гуртожитки; – пункти харчування та ін.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях та включає: – бібліотеку, читальний зал з достатнім фондом навчальної, наукової літератури та фаховими періодичними виданнями; – електронну бібліотеку ПДАУ: http://lib.pdaa.edu.ua/ – офіційний сайт ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/; – необмежений доступ до мережі Інтернет, точки бездротового доступу до мережі; – корпоративну пошту; – навчальні і робочі плани;

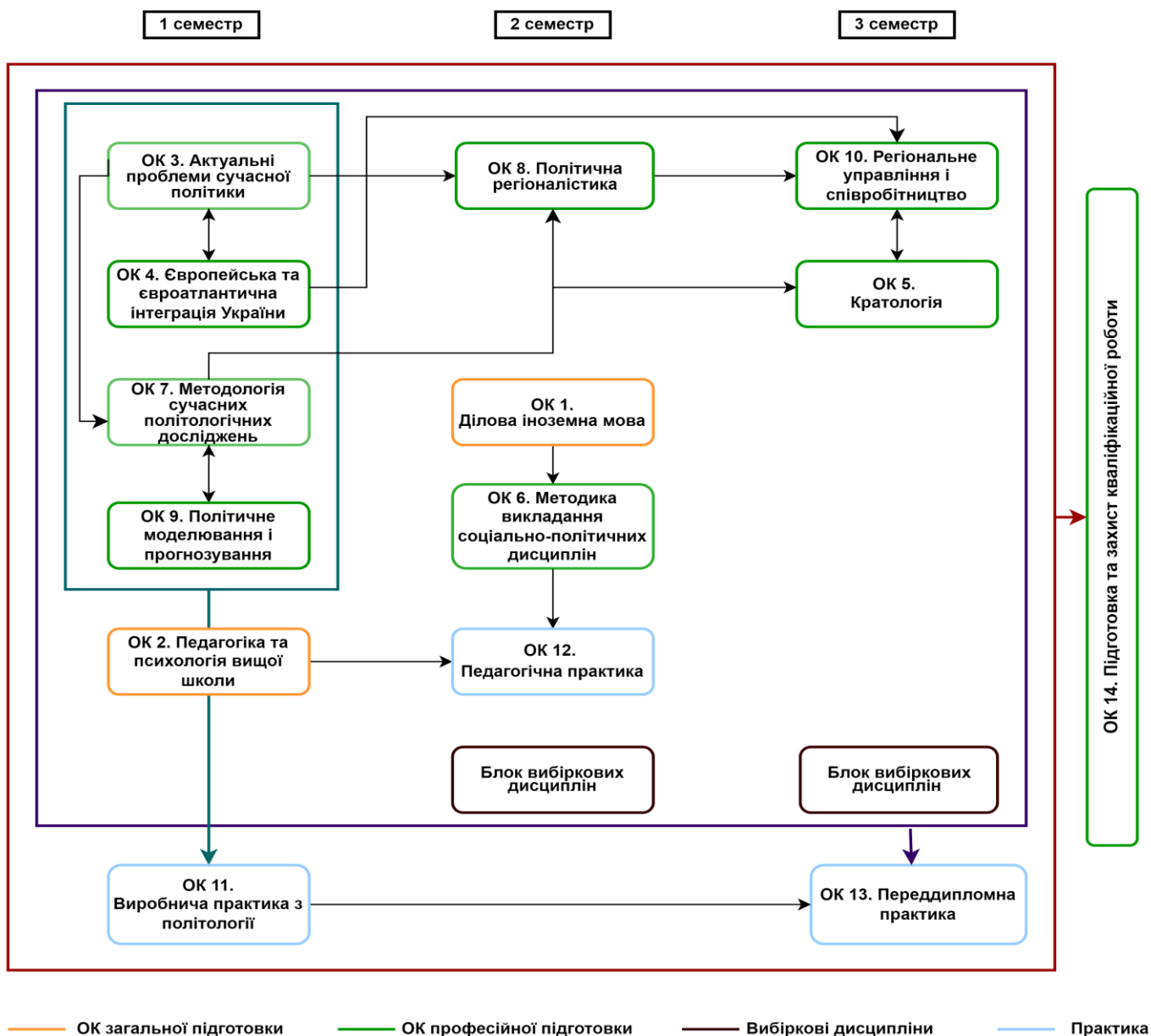
	– графіки навчального процесу; – навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін; – наскрізну програму практик, робочі програми практик; – методичні вказівки для виконання кваліфікаційних робіт; – електронний ресурс, який містить навчально-методичні матеріали з обов’язкових та вибіркових компонентів освітньо-професійної програми; – репозитарій ПДАУ та ін.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Полтавським державним аграрним університетом та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до підписаних міжнародних угод та меморандумів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів освітньо-професійної програми

Код о/к	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Обов’язкові компоненти освітньо-професійної програми			
ОК 1	Ділова іноземна мова	3	залік
ОК 2	Педагогіка та психологія вищої школи	4,5	залік
ОК 3	Актуальні проблеми сучасної політики	4,5	екзамен
ОК 4	Європейська та євроатлантична інтеграція України	3	залік
ОК 5	Кратологія	4,5	екзамен
ОК 6	Методика викладання соціально-політичних дисциплін	4,5	екзамен
ОК 7	Методологія сучасних політологічних досліджень	4,5	екзамен
ОК 8	Політична регіоналістика	4,5	екзамен
ОК 9	Політичне моделювання і прогнозування	4,5	екзамен
ОК 10	Регіональне управління і співробітництво	4,5	залік
ОК 11	Виробнича практика з політології	3	диф. залік
ОК 12	Педагогічна практика	3	диф. залік
ОК 13	Переддипломна практика	6	диф. залік
ОК 14	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	12	захист
Загальний обсяг обов’язкових компонентів		66	
2. Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми			
Загальний обсяг вибірових компонентів		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачити самостійне розв'язання складної задачі або проблеми у політичній сфері на основі фахових досліджень та/або здійснення інновацій. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті або в репозитарії університету.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	Захист кваліфікаційної роботи відбувається в закладі вищої освіти публічно на засіданні екзаменаційної комісії.
Документи, які отримує випускник на основі успішного проходження атестації	Документ встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти магістр із присвоєнням кваліфікації магістр політології.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14
ЗК 01			+								+	+	+	
ЗК 02			+				+	+					+	+
ЗК 03							+	+		+				+
ЗК 04		+	+	+	+		+			+			+	+
ЗК 05		+	+	+		+					+	+		
ЗК 06					+	+			+			+		
ЗК 07				+	+	+		+	+	+	+	+		+
ЗК 08	+													
ЗК 09									+	+	+	+	+	+
СК 01			+		+									
СК 02		+				+						+		
СК 03				+	+			+		+	+		+	+
СК 04			+	+	+			+	+		+		+	+
СК 05			+				+					+	+	+
СК 06			+	+	+			+	+	+			+	+
СК 07				+			+	+	+	+	+			
СК 08										+	+			

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР)
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14
ПР01			+											+
ПР02			+				+							+
ПР03	+													+
ПР04			+	+	+			+		+	+		+	+
ПР05							+					+	+	+
ПР06			+	+	+			+	+	+	+			+
ПР07					+			+		+	+			
ПР08							+		+				+	+
ПР09					+			+	+	+	+		+	
ПР10		+				+						+		
ПР11		+				+						+		

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Полтавському державному аграрному університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості освіти, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. №1556-VII (у редакції від 27.12.2023 р.). URL: <http://surl.li/kfvn> (дата звернення 01.02.2024).
2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. №2145-VIII. (у редакції від 04.01.2024 р.). URL: <http://surl.li/ixnq> (дата звернення 01.02.2024).
3. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187 (у редакції від 20.06.2021 р.). URL: <http://surl.li/ruki> (дата звернення 01.02.2024).
4. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341 (у редакції від 02.07.2020 р.). URL: <http://surl.li/gkrz> (дата звернення 01.02.2024).
5. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. №266 (у редакції від 21.12.2022 р.). URL: <http://surl.li/rsml> (дата звернення 01.02.2024).
6. Методичні рекомендації з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I-III рівнів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті : Наказ ректора ПДАУ від 24 жовтня 2023 р. №292. URL: <http://surl.li/ohnrn> (дата звернення 01.02.2024).
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 1 червня 2017 р. №600 (у редакції від 30.04.2020 р.) URL: <http://surl.li/npgi> (дата звернення 01.02.2024).

8. Національний класифікатор України : Класифікатор професій ДК 003: 2010 зі змінами і доповненнями. URL: <http://surl.li/essgy> (дата звернення 27.11.2023).
9. Національний освітній глосарій : вища освіта / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с. URL: <http://surl.li/fkcr> (дата звернення 01.02.2024).
10. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію в Полтавському державному аграрному університеті : Наказ в.о. ректора ПДАУ від 21 червня 2023 р. №187. URL: <http://surl.li/keeif> (дата звернення 01.02.2024).
11. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті : Наказ ректора ПДАУ від 15 вересня 2021 року №275. URL: <http://surl.li/beeca> (дата звернення 01.02.2024).
12. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті : Наказ ректора ПДАУ №275 від 15 вересня 2021 р. URL: <http://surl.li/cctzp> (дата звернення 01.02.2024).
13. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність – 052 «Політологія» : Наказ Міністерства освіти і науки від 18.03.2021 р. № 329. URL: <http://surl.li/tvle> (дата звернення 01.02.2024).